

Věc: Stanovisko výboru ČRR k používání kyslíku během KPR

Výbor ČRR na základě písemné žádosti Odboru zdravotních služeb Ministerstva zdravotnictví České republiky a několika dalších obdržených dotazů projednal odborné stanovisko k používání kyslíku, zejména pak chemického vyvíječe kyslíku, během kardiopulmonální resuscitace (KPR).

Potenciální přínos a rizika použití kyslíku během KPR byly posuzovány v kontextu aktuálně platných Doporučených postupů pro kardiopulmonální resuscitaci, včetně kapitoly První pomoc, vydaných Evropskou resuscitační radou v říjnu 2015, ve znění jejich aktualizace vydané v únoru 2018. Stanovisko současně představuje konsensus všech členů výboru ČRR, který zahrnuje rovněž zástupce České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny ČLS JEP, České společnosti intenzivní medicíny ČLS JEP, Společnosti urgentní medicíny a medicíny katastrof ČLS JEP, České asociace akutní kardiologie České kardiologické společnosti a Sekce intenzivní medicíny České pediatrické společnosti ČLS JEP.

Stanovisko výboru ČRR

- 1. Neexistují žádné klinické studie podporující s vysokou mírou evidence používání koncentrovaného kyslíku oproti frakcionovanému kyslíku nebo atmosférickému vzduchu během KPR. Zároveň neexistují žádná data stanovující optimální saturaci hemoglobinu kyslíkem během KPR, ani studie porovnávající léčbu náhlé zástavy oběhu za využití různých inspiračních koncentrací kyslíku. Jediná observační studie prokázala u nemocných ventilovaných 100% kyslíkem po zajištění dýchacích cest tracheální intubací v rámci rozšířené neodkladné resuscitace vyšší šanci na obnovení spontánního oběhu a přijetí nemocných po KPR do nemocnice, vliv na dlouhodobé kvalitní přežití však nebyl prokázán.
- 2. **Podávání kyslíku není součástí postupů základní neodkladné resuscitace**, mezi které patří zejména rozpoznání náhlé zástavy oběhu, přivolání odborné pomoci, nepřímá srdeční masáž, umělé dýchání a použití automatizovaného externího defibrilátoru (AED).
- 3. Podávání kyslíku není součástí postupů poskytování první pomoci.
- 4. Při rozšířené neodkladné resuscitaci, kterou jsou oprávněni poskytovat profesionální resuscitační týmy s odpovídajícím vybavením a zdravotnickým vzděláním, v České republice výjezdové skupiny zdravotnických záchranných služeb nebo resuscitační týmy nemocnic, je doporučeno podání kyslíku prostřednictvím samorozpínacího dýchacího vaku s rezervoárem na kyslík a jeho připojením ke zdroji medicinálního kyslíku o průtoku 10 litrů za minutu nebo použitím automatického ventilátoru. Po obnovení spontánního oběhu po KPR je doporučeno snížit inspirační koncentraci kyslíku s cílem udržení saturace hemoglobinu kyslíkem v rozmezí 94–98 %, neboť neindikované podávání kyslíku ve vyšší inspirační koncentraci může pacienta poškodit a zhoršit klinický výsledek KPR. Riziko

Česká resuscitační rada, z. s. (ČRR)

Fakultní nemocnice Hradec Králové Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Sokolská 581

500 05 Hradec Králové

MUDr. Anatolij Truhlář, Ph.D., FERC E-mail: anatolij.truhlar@gmail.com

Tel.: +420 606 816 818 Website: www.resuscitace.cz

Sekretariát ČRR

HANZO Production, spol. s r.o. Piletická 486 503 41 Hradec Králové Jan Lapeš, MBA

E-mail: office@hanzo.cz Tel.: +420 493 814 037

+420 734 338 328 Website: www.hanzo.cz

ČESKÁ RESUSCITAČNÍ RADA

může vyhodnotit výhradně zdravotnický personál vyškolený v provádění rozšířené neodkladné resuscitace a vybavený odpovídající monitorovací technikou.

- 5. Podávání kyslíku během KPR nebo při léčbě akutních stavů je spojeno s řadou rizik a závažných komplikací (riziko popálení pacienta při použití přítlačných defibrilačních elektrod, možná zástava dechu u nemocných se závažným plicním onemocněním, riziko poškození orgánů volnými kyslíkovými radikály po obnovení oběhu apod.), pro jejichž prevenci a léčbu jsou vyškoleni výhradně poskytovatelé rozšířené neodkladné resuscitace. Použití léčebných metod bez prokázaného přínosu může rovněž poškodit nemocné zhoršením celkové kvality KPR, zejména pak odvedením pozornosti od život zachraňujících výkonů s prokázaným vlivem na přežití.
- 6. Na trhu dostupné chemické vyvíječe kyslíku generují exotermickým procesem malé množství kyslíku z chlorečnanu sodného (uváděný průtok 2,5 litru kyslíku po dobu 12 minut odpovídá celkovému množství 30 litrů kyslíku). Technická konstrukce pomůcky s obličejovou polomaskou bez rezervoáru na kyslík a množství generovaného kyslíku neumožňují efektivní kyslíkovou léčbu. U nemocných s hypoxémií se zachovaným spontánním dýcháním nelze uvedeným způsobem pokrýt zvýšenou potřebu dodávky kyslíku ke tkáním, při zástavě dechu anebo náhlé zástavě oběhu není pasivní oxygenoterapie indikována vůbec a podávání kyslíku pomocí obličejové polomasky odporuje platným doporučením pro základní i rozšířenou neodkladnou resuscitaci. Protože množství generovaného kyslíku nepokrývá bazální potřebu organizmu, nelze pomůcku akceptovat ani jako ochrannou pro použití v nedýchatelném prostředí.
- 7. Poskytovatelé rozšířené neodkladné resuscitace musí být vybaveni zdrojem medicinálního kyslíku s minimálním průtokem 10 litrů za minutu. Používání chemického vyvíječe kyslíku během KPR nebo poskytování první pomoci nelze doporučit v žádné klinické situaci bez ohledu na odbornou kvalifikaci potenciálního uživatele.

Stanovisko bylo projednáno na 35. zasedání výboru ČRR v Praze dne 14. února 2018.

MUDr. Anatolij Truhlář, Ph.D., FERC

předseda výboru ČRR

Česká resuscitační rada, z. s. (ČRR)

Fakultní nemocnice Hradec Králové Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Sokolská 581

500 05 Hradec Králové

MUDr. Anatolij Truhlář, Ph.D., FERC E-mail: anatolij.truhlar@gmail.com

Tel.: +420 606 816 818 Website: www.resuscitace.cz

Sekretariát ČRR

HANZO Production, spol. s r.o. Piletická 486 503 41 Hradec Králové Jan Lapeš, MBA

E-mail: office@hanzo.cz
Tel.: +420 493 814 037
+420 734 338 328
Website: www.hanzo.cz